

AGENDAPUNT voor burgemeester en wethouders		Nummer:	11
		Datum vergadering:	14-06-2016
		Hamer-/besprekstuk	Besprekstuk

Onderwerp:	Zonnepark Woldmeenthe		
Conceptbesluit: (het college besluit:)	1. Kennis te nemen van het resultaat van de verkenning van de verschillende locaties voor de realisatie van een zonnepark; 2. Voorkeur uit te spreken voor de locatie Woldmeenthe; 3. In te stemmen met het vervolg, te weten het starten van de ontwerpfase voor zonnepark Woldmeenthe.		
Financiële consequenties	Kosten:	ntb	
	Dekking	vanuit bestaand budget duurzaamheid	
Samenvatting:	De gemeente wil een substantiële bijdrage leveren aan de reductie van CO2. De nota Nieuwe energie 2013 is hierin kaderstellend. De focus ligt hierbij op de realisatie van zonneparken. Hiervoor zijn een drietal locaties nader verkend. De locatie Woldmeenthe komt hier als beste uit naar voren. Het maatschappelijk draagvlak voor een zonnepark Woldmeenthe is op voorhand niet te bepalen. Dit maakt daarom onderdeel uit van het vervolgtraject, waarbij met ondersteuning van Werkatelier Oost, burgerparticipatie, draagvlak en landschappelijke inpassing worden bepaald.		
Bijlagen:	Bijgevoegd: Memo Zonnepark Woldmeenthe, aanvullende vragen van 31 mei 2016		

Bestuurlijk traject:	Vergadering van	Datum	Commissie	Uiterlijke beslisdatum
	College	14-06-2016		
	Raadscommissie		<i>WV</i>	
	Raad	<i>E.K.N</i>		

Vorbereid met:	Petra Wagenaar, Rienk Krist, Christiaan Charite, Gerald Smilda	
Communicatie en openbaarheid:	Zijn dit besluit en de achterliggende stukken openbaar?	Ja
	[2] Ja, naar de pers: [2a] persbericht	
Programma:	Niet van toepassing	

Parafen:	Medewerker	jasta	paraaf	<i>[Handwritten signature]</i>
	Afdeling	REO		
	Afdelingsmanager		paraaf	
	Secretaris	S. Weistra	paraaf	
	Portefeuillehouder	weth. Dedden	paraaf	

Besluit B&W:	
--------------	--

1. Kennis te nemen van het resultaat van de verkenning van de verschillende locaties voor de realisatie van een zonnepark;
2. Voorkeur uit te spreken voor de locatie Woldmeenthe;
3. In te stemmen met het vervolg, te weten het **nader verkennen van het zonnepark Woldmeenthe;**
4. Tevens verkennen van andere mogelijkheden bij kernen en van lokale initiatieven.

Onder redactie

Collegeadvies:

Inleiding

De gemeente wil een substantiële bijdrage leveren aan de reductie van CO₂. De nota Nieuwe energie van 2013 is hierin kaderstellend. De doelstelling van deze nota is 39% nieuwe energie ter vervanging van het huishoudelijk deel in 2020. Op 25 januari 2016 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken middels het plan van aanpak "Realisatie Nieuwe energie". In dit plan ligt de focus op de realisatie van grootschalige zonneparken. Hiervoor zijn drie locaties benoemd: Meppelerweg (voormalig Betap/Crilux), Woldmeenthe en de Schans. De drie locaties zijn nader verkend. De verkenning naar de invulling van de drie locaties is gedaan op basis van de volgende criteria:

1. Eigendomssituatie
2. Afstand ten opzichte van invoedingspunt Bedelaarspad of Productieweg 7
3. Landschappelijk, type landschap
4. Beschikbaarheid gedurende 15 jaar
5. Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstelling gemeente
6. Kans op lokale energie afname

De agrarische productie van de voorliggende locaties is niet meegenomen in de prioritering, aangezien alle locaties ook genoemd worden voor woningbouwontwikkeling op termijn. De afstand van de locaties ten opzichte van de Natura2000 gebieden is op voorhand niet onderscheidend te noemen voor de prioritering en derhalve niet in deze fase meegenomen.

Het maatschappelijk draagvlak van de voorliggende locaties is op voorhand eveneens niet te bepalen. Het maatschappelijk draagvlak maakt onderdeel uit van het traject met Werkatelier Oost, hierin worden de burgerparticipatie, draagvlak en landschappelijke inpassing bepaald.

Resumé

Op basis van bovenstaande criteria komen we tot de onderstaande prioritering.

1. Woldmeenthe
2. De Schans
3. Meppelerweg

	Woldmeenthe	De Schans	Meppelerweg	voorwaarde
1 Eigendomsituatie	100%	74%	7%	meerderheid
2 Afstand tov invoedingspunt				zo kort mogelijk
Bedelaarspad	3500 m	1750 m	500 m	
Productieweg 7	500 m	nvt	nvt	
3 Landschap	stuwwallencomplex	open cultuurlandschap	stedelijk	stedelijk of aansluitende op
4 Beschikbaarheid	> 15 jaar	> 15 jaar	< 5 jaar	> 10 jaar
5 bijdrage DZH doel	28%	33%	9%	zo hoog mogelijk
6 kans op lokale afname	optie Productieweg	beperkt bedrijfsleven in de directe omgeving	optie Defensie	

De Woldmeenthe, zie afbeelding, krijgt de hoogste prioriteit door de nabijheid van de Productieweg, het volledig bezit van de gronden, de beschikbaarheid voor de komende vijftien tot twintig jaar en de aansluiting op de stedelijke ontwikkeling en het spoor. De bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstelling van de gemeente bedraagt 28 % van de totaalopgave voor zonneparken. De landschappelijke inpasbaarheid maakt onderdeel uit van het voorbereidingstraject.

Afbeelding van het zoekgebied van Zonnepark Woldmeenthe.

De Schans is een goede tweede optie voor de realisatie van een zonnepark. Na realisatie van zonnepark Woldmeenthe zal, mede afhankelijk van de Woonvisie, de ontwikkeling van zonnepark de Schans al dan niet worden opgepakt. Dit is naar verwachting in 2018 aan de orde. Daarmee is de locatie de Schans niet van de baan, maar staat deze in de parkeerstand. Het leerproces van de Woldmeenthe kan worden toegepast op de eventuele ontwikkeling van andere zonneparken.

De locatie Meppelerweg is ondanks de bedrijfsbestemming en de gunstige afstand tot Bedelaarspad niet geschikt in deze fase. Mede door de ontwikkelingen met betrekking tot de woningprogrammering en de Woonvisie komt deze locatie slecht uit de verkenning. Na de vaststelling van de Woonvisie, naar verwachting in december 2016, dient een herbeoordeling van de realiseerbaarheid van deze locatie plaats te vinden.

Resultaten van verkenning

Ad 1: Eigendomssituatie

De eigendomssituatie van de drie locaties is verschillend ten opzichte van elkaar. Enkel de locatie Woldmeenthe is voor 100% in eigendom bij de gemeente Steenwijkerland. De beide andere locaties variëren van 74% tot slechts 7%. In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verhoudingen liggen.

overzicht	oppervlakte	eigendom		
		gemeente	derden	% gemeente
Meppelerweg	7,1	0,49	6,61	7%
Woldmeenthe	19	19	0	100%
Schans	22,58	16,68	5,9	74%
totaal	48,68			

Daar waar de gemeente volledig eigenaar is, heeft de gemeente de regie in het project en blijft grondeigenaar, dit geeft de gemeente een kaderstellende en faciliterende positie. De uitvoering, de realisatie en het beheer komen bij een marktpartij te liggen. De inkomsten van de gemeenten komen uit de verhuur van de grond. Naast de gemeente, de inwoners en de marktpartij zijn andere actoren van belang bij de totstandkoming van dit zonnepark.

Ad 2: Afstand ten opzichte van invoedingspunt Bedelaarspad of Productieweg 7

De afstand tussen het zonnepark en het invoedingspunt is van belang. Dit is in verband met de afzet van de geproduceerde zonne-energie aan het netwerk. Gezien de aanzienlijke hoeveelheid stroom die geproduceerd gaat worden is de invoeding op het 110 kV netwerk van Enexis of een “zwaardere” wijkcentrale van de Rendo een harde voorwaarde. De kosten voor de aansluiting van het zonnepark komen voor rekening van de initiatiefnemer. De zwaarte van de benodigde kabel en de benodigde afstand maakt het zeer wenselijk de afstand zo klein mogelijk te laten zijn.

overzicht	oppervlakte	afstand in m1	
		Enexis 110 kV	Rendo
	ha	Bedelaarspad	Productieweg 7T
Meppelerweg	7,1	500	nvt
Woldmeenthe	19	3500	500
Schans	22,58	1750	nvt
totaal	48,68		

afstand bepaald vanaf erfgrans en parallel langs bestaande infra

Ad 3: Landschappelijk, type landschap

Woldmeenthe:

Dit gebied maakt onderdeel uit van het stuwwallencomplex. Het streefbeeld voor dit gebied is versterking van het landgoedkarakter. Kenmerkend is het brede scala aan grondgebruiksvormen (grasland, akkers met verschillende teelten) de monumentale laanbeplanting en het geheel van bij elkaar horende gebouwen (type, materiaalgebruik). (beschrijving afkomstig uit Landschapsontwikkelingsplan Steenwijkerland).

Meppelerweg (Betap Crilux):

De locatie kent een bedrijfsbestemming en ligt binnen het stedelijk gebied. Het terrein grenst aan: de Meppelerweg, het defensie terrein aan de oostzijde, de tuinen van de Kallenkoterallee aan de noordzijde en Meppelerweg 96 aan de noordwest zijde.

Het aangrenzende landschap is stedelijk gebied, defensie terrein en (voormalig) coulissenslandschap.

De Schans:

Bij een verdere ontwikkeling van Steenwijk aan de zuidzijde op de Steenwijkerkamp dient men rekening te houden met de gebiedskwaliteiten (aardkundig, archeologisch en cultuurhistorisch waardevol gebied). Behoud van een open gebied tussen Steenwijk en de bebouwingslinten van Onna en Zuidveen is van groot belang. Door de aanleg van een wandel/ fietsroute langs de rand blijft de overgang naar het veengebied beleefbaar. Het contrast tussen het veengebied en de bebouwingslinten Onna en Zuidveen wordt vergroot door het stimuleren van erf- en wegbeplanting. (beschrijving afkomstig uit Landschapsontwikkelingsplan Steenwijkerland)

Ad 4: Beschikbaarheid gedurende 15 jaar

Woldmeenthe:

De locatie is aangekocht als optie woningbouw ontwikkeling. Het ontwikkelingsperspectief is beperkt en zal de komende 20 jaar niet in aanmerking komen voor woningbouw.

Meppelerweg:

Het terrein is de komende 5- 10 jaar niet met zekerheid vrij te houden van woningbouw ontwikkeling. De Woonvisie is op dit moment in ontwikkeling en zal naar verwachting in december 2016 voor besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Op basis van de Woonvisie is duidelijkheid te verkrijgen over de optie van de locatie Meppelerweg

De Schans

De locatie is eerder in beeld geweest voor woningbouw. "De ontwikkeling van bouwproject de Schans, ten zuiden van Steenwijk, zal naar verwachting in 2016 weer opgepakt worden. Het college van B&W heeft naar aanleiding van onderzoek naar de woningbehoefte in Steenwijkerland besloten om het project De Schans voorlopig te bevriezen. Afhankelijk van de ontwikkelingen op de woningmarkt en de kavelverkoop in het project Van den Kornputkwartier wordt het project De Schans rond 2016 weer opgepakt. Dit houdt onder meer in, dat op dat moment onderzoeken en uitgangspunten zo nodig worden geactualiseerd en een bestemmingsplan wordt opgesteld." (website: 25 april 2016). De Woonvisie (naar verwachting december 2016 vast te stellen) zal hierover duidelijkheid bieden.

Ad 5: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstelling gemeente

De gemeente wil een substantiële bijdrage leveren aan de reductie van CO₂. De nota Nieuwe energie van 2013 is hiervoor kaderstellend. De doelstelling van deze nota is 39% nieuwe energie ter vervanging van het huishoudelijk deel in 2020. De 39% is gesplitst in elektra en thermisch, respectievelijk 15 en 85%. Op 25 januari 2016 is de raad geïnformeerd middels het plan van aanpak "Realisatie Nieuwe energie". De focus ligt op de realisatie van grootschalige zonneparken. De bijdrage van de verschillende locaties en de indicatieve bijdrage aan de gestelde doelen is weergegeven in onderstaande tabel:

overzicht	oppervlakte ha	ha zon	MW	TJ	% DZH doel	
					% elektra	% totaal
Nota nieuwe energie 2013	1,96	1	1	8,26		15%
Meppelerweg	7,1	5	2,55	21,07	9%	1%
Woldmeenthe	19	15	7,65	63,21	28%	4%
Schans	22,58	17,5	8,93	73,75	33%	5%
Doel gemeente elektra				223		

Ad 6: Kans op lokale energie afname

De afzet van energie is de verantwoordelijkheid van de exploitant. De gemeente heeft er belang bij de lokale economie te stimuleren en daar waar mogelijk bij te dragen aan lage energiekosten en lokale werkgelegenheid. De locatie Woldmeenthe biedt hiervoor de betere mogelijkheden door de koppeling met de Productieweg en de daar aanwezige bedrijven. De afzet van energie via contractuele koppeling kan los van fysieke koppelingen te alle tijde plaatsvinden.

Vervolgstappen:

De locatie Woldmeenthe wordt nader verkend. Dat wil zeggen dat er een uitvraag naar de markt wordt voorbereid. Om dit te kunnen realiseren is het van belang om samen met omwonenden en andere actoren te zoeken of en zo ja, hoe de landschappelijke inpassing kan plaats vinden. Werkatelier Oost begeleidt de omwonenden, de gemeente en andere actoren door dit proces heen. Het resultaat is tweeledig:

1. een landschapsinpassingplan, welke als voorwaarde in de uitvraag wordt meegenomen en
2. een beeld van het draagvlak onder de omwonenden en andere actoren.

Het resultaat van het Werkatelier Oost wordt aan het College voorgelegd om een besluit over de definitieve uitvraag te kunnen nemen.

Naast de verkenning van een zonnepark op de locatie Woldmeenthe worden ook andere mogelijkheden bij kernen en van lokale initiatieven nader verkend. De aansluitmogelijkheden van PV-productielocaties, zonneparken of –parkjes op het netwerk is veelal bepalend voor het rendement. De nadere verkenning zal daarom in overleg met Rendo worden uitgevoerd, waarbij de bedoeling is om te komen tot een kanskaart met logische locaties. Een ander onderdeel van de verkenning is het zoeken van de combinatie van energieverbruik en productielocatie, bijvoorbeeld de ontwikkeling van een zonnepark bij een dorp of wijk. De bedoeling van het college is om de komende tijd wijken en kernen actief te benaderen om met ideeën te komen. De opzet van een lokale energiecoöperatie kan hierbij een optie zijn.

Planning:

De fasen en producten om tot realisatie te komen zijn:

Definitiefase (aug 2015- maart 2016) is afgerond

Technische en financiële haalbaarheid

Verkenkend onderzoek

Bepaling rol gemeente

Afbakening van het project

Ontwerpfase (april 2016 – jan 2017)

Sessie Werkatelier Oost, ruimtelijk inpassing samen met inwoners, juni 2016

Beoordelingscriteria opstellen, aug 2016

Ruimtelijke onderbouwing omgevingsvergunning, aug – okt 2016

Uitvraag aan de markt, nov 2016

Gunning, dec 2016

Definitief ontwerp, jan 2017

Vorbereidende fase

Vergunningen, jan – mrt 2017

Subsidie aanvraag, mrt 2017

Realisatie

Aanleg en exploitatie van Zonnepark Woldmeenthe, vanaf september 2017

Financiële toelichting

De realisatie van de uitvraag en de beoordeling van de inschrijvingen worden gedaan vanuit bestaande budgetten.

MEMO

Onderwerp: Zonnepark Woldmeenthe, aanvullende vragen van 31 mei 2016
Opsteller: J.K. Star
Afdeling: REO
Datum: 20160606
Datum vergadering: 20160614

Is Woldmeenthe ook bedoeld voor woningbouw?

De locatie is aangekocht voor de ontwikkeling van woningbouw. De huidige bestemming is agrarisch. De bestemming wordt, naar alle waarschijnlijkheid, agrarisch met energieproductie, waarbij het tijdelijke bestemming van 20 jaar krijgt.

In december 2016 wordt de Woonvisie aan de Raad voorgelegd, vooruitlopend daarop kan worden verwacht dat de woningbouwopgave de komende 20 jaar niet op de Woldmeenthe wordt gerealiseerd. Het is niet duidelijk of een bestemmingswijziging eenvoudig is te realiseren voor deze locatie. (bezwaren e.d.)

Of is het een ecologische hoofdstructuur?

In het verleden is er sprake geweest om de Steenwijker Aa en het Dolderkanaal te bestemmen als Ecologische Verbindingszone. In de Provinciale Omgevingsvisie is deze aanwijzing niet overgenomen. Er is derhalve geen belemmering vanuit de ecologische hoofdstructuur voor de inpassing van dit zonnepark.

Staat het niet te dicht bij de huizen?

De afstand ten opzichte van de bebouwing is nog niet bepaald. Het traject met Werkatelier Oost om te komen tot criteria ten behoeve van de ruimtelijke inpassing, worden mede door het atelier bepaald. De criteria zijn weer bepalend voor een uitvraag aan de markt op welke wijze een zonnepark ingepast kan worden in de omgeving. Het perceel is 19 ha in omvang en voor de landschappelijke inpassing is 4 ha gerekend, de maximale oppervlakte kan in theorie dus 15 ha zijn. Actoren als omwonenden, pachters, MKB, onder andere de Dyka (voor energieafname) en Staatsbosbeheer worden hiervoor actief benaderd om hun inbreng te doen. Doel hiervan is: "Het Atelier wordt ingezet om meer grip en inzicht in de opgave te bieden en oplossingen te schetsen voor inpassing van het zonneveld. Daarnaast zal het Atelier handvatten bieden in de opstap naar burgerbetrokkenheid, zodat er voldoende draagvlak voor deze nieuwe functie in de stadsrand van Steenwijk ontstaat. De uitkomsten van het atelier kan de gemeente Steenwijkerland bovendien gebruiken in de opstap naar te stellen voorwaarden voor de toekomst." (Offerte Zonneveld Steenwijkerland, 13 mei 2016)

Kan de pacht worden opgezegd?

De pacht kan worden opgezegd, het gesprek met de pachters moet nog worden opgestart en maakt onderdeel uit van het traject met Atelier Oost. Het betreft een reguliere pacht, welke middels een minnelijke ontpachting opgezegd kan worden. De verpachter (de gemeente) is verplicht de pachters schadeloos te stellen. De hoogte van de schadeloosstelling is afhankelijk van verschillende factoren, hiervan is nu nog geen beeld. Daar waar geen minnelijke ontpachting kan worden gerealiseerd is de gang naar de rechter aan de orde. Belangrijk is dan, dat het algemeen belang moet worden aangetoond, ook dat dit prevaleert boven het belang van de pachter.

Verwachting bij rechtszaken en planschade?

De analyse of en zo ja op welke gronden er planschadeverzoeken worden ingediend moet nader worden geanalyseerd in de volgende fase. Op voorhand is het niet uit te sluiten dat de gang naar de rechter gemaakt dient te worden. Een onderdeel van de criteria aan de markt kan daarom ook een op te stellen planschade overeenkomst zijn.

Wat betekent dit voor het fietspad?

De ontwikkeling van het zonnepark is op voorhand niet van invloed op het fietspad. Indien uit het atelier zou blijken dat er geen draagvlak is voor een fietspad, of een wijziging van de ligging van het fietspad draagt bij aan een groter draagvlak dan zal dit aan de exploitant en oprichter van het park als criterium worden meegegeven.

Met name keuze vanuit energiecriteriën en eigendom onvoldoende ruimtelijke onderbouwing/ verkenning?

De locatiekeuze is een nadere uitwerking van het B&W besluit van januari 2016. In het advies zijn de drie locaties gepresenteerd op basis van de energie criteria. De voorliggende aanvullende selectie heeft geresulteerd in de prioritering. De ruimtelijke onderbouwing en verkenning zal worden gedaan na afronding van het atelier en maakt onderdeel uit van het projectplan van de geselecteerde marktpartij.

Aandacht voor passage bovenaan bladzijde 5.

De passage is de onderbouwing van de landschappelijke waarde van de gekozen locaties. Het onderscheid van de Schans ten opzichte van de Woldmeenthe is gering. Beide locaties kenmerken zich door aangrenzend aan het stedelijk gebied een open landschap te vormen. De omschrijving zoals gebruikt in het "Landschapsontwikkelingsplan Steenwijkerland" opgesteld door Arcadis geeft de onderliggende typering. Het Landschapsontwikkelingsplan Steenwijkerland zal worden meegenomen als basis in het traject met de omwonenden en andere actoren om te komen tot een gedragen landschapsinpassingplan.